

Biblioteksplan Åtvidabergs kommun

Varför bibliotek?

Enligt lagen ska folkbibliotek och skolbibliotek finnas i varje kommun och för dessa ska det finnas en biblioteksplan. Biblioteksplanen är ett gemensamt styrdokument och i arbetet med att ta fram planen har därför kommunala verksamheter och politiker samverkat. Biblioteksplanen i Åtvidabergs kommun beslutas av Kommunfullmäktige och revideras under varje mandatperiod. Planen ska kompletteras med konkreta handlingsplaner.

Biblioteksplanen i Åtvidaberg ska gälla 2017-2020 och omfatta alla kommunens bibliotek: Åtvidabergs folkbibliotek och skolbiblioteken på Bildningscentrum Facetten, Alléskolan, Grebo skola, Centralskolan och Björsäters skola. Det nya biblioteket kommer att vara ett integrerat skol- och folkbibliotek.

Biblioteket ska arbeta utifrån kommunens mål och vision: helhetssyn, långsiktighet och mod. Biblioteksplanen ska kopplas till bibliotekslagen, skollagen, FN:s barnkonvention, den regionala biblioteksplanen, den regionala kulturplanen, det regionala utvecklingsprogrammet samt kommunens hållbarhetsprogram.

Uppdrag och ansvarsfördelning

Biblioteket har ett brett uppdrag och är till för alla. Det ska främja det demokratiska samhällets utveckling, bidra till kunskapsförmedling och till fri åsiktsbildning. Det ska också främja litteratur, kulturell verksamhet samt arbeta för intresset för bildning, upplysning och utbildning.

Särskild uppmärksamhet ska ägnas barn och unga. Personer med funktionsnedsättning och personer med annat modersmål än svenska samt andra minoriteter ska också ges särskilt fokus.

Skolan ansvarar för skolbiblioteksverksamheten. Folkbiblioteket ansvarar för verksamhet riktad mot förskola samt övrig biblioteksverksamhet.

Folkbiblioteket i Åtvidaberg

Åtvidabergs folkbibliotek och dess personal ska erbjuda en trygg, välkomnande, inkluderande och attraktiv mötesplats där människor kan träffas över generationsgränser, oavsett livsval, kultur och bakgrund.

Tillsammans med kulturliv, föreningsliv och andra aktörer ska biblioteket vara en öppen arena i ett kulturcentrum där dåtid, nutid och framtid möts. Alla ska erbjudas delaktighet, kulturella upplevelser och en meningsfull fritid.

Åtvidabergs folkbibliotek ska främja bildning, utbildning och strävan mot ökad kompetens. Det ska verka för social hållbarhet och stimulera människor att bidra till utvecklingen av ett tryggt och robust samhälle.

1. Samverkan

Åtvidabergs folkbibliotek ska vara öppet för nya arbetssätt. Tillsammans med andra förvaltningar och aktörer utvecklas verksamheten. På lokal nivå sker samarbeten med exempelvis kultur och fritid, förskola, fritidshem, kulturskola, skola, BVC, äldreomsorg, museiverksamhet och föreningar.

På regional nivå ska biblioteket samverka med andra bibliotek och vara en aktiv del i Götabiblioteken. Genom samverkan inom regionen ökas utbudet. Alla i regionen får tillgång till media, såväl i sin egen kommun, som i andra kommuners bibliotek.

Utifrån deltagande på regional nivå utvecklas också personalens kompetens och bibliotekets verksamhet. Möjlighet ges också till samarbeten på nationell nivå.

2. Tillgänglighet

Åtvidabergs folkbibliotek ska vara tillgängligt och anpassat för alla och ha generösa öppettider. Meröppetsystemet ska ge tillgång till biblioteksrummet och samlingarna även under morgnar, kvällar och helger. Bibliotekets digitala tjänster nås under hela dygnet.

Biblioteket ska erbjuda talböcker och andra anpassade medier för personer som så behöver. Funktionsnedsättning ska inte vara ett hinder. Grupper som inte själva kan ta sig till biblioteket ska också erbjudas tillgång till utbudet.

Information om biblioteket ska vara lätt att förstå och finnas på olika språk, såväl tryckt som digitalt. Webb, sociala medier och annan marknadsföring ska användas så att bibliotekets verksamhet blir synlig för medborgarna.

3. Barn och unga

Mötet med språk och läsning ska vara glädjefyllt och ske tidigt. Åtvidabergs folkbibliotek ska inspirera barn och unga till läsning och stödja deras utveckling. Deras vuxna ska också inspireras att arbeta aktivt med den lustfyllda läsningen. Biblioteket ska ha ett barnperspektiv och vara öppet för nya arbetssätt.

Biblioteket ska vara en välkomnande trygg plats för barn och unga. Förutom bra litteratur och film ska biblioteket erbjuda stimulerande, kreativa fritidsaktiviteter, exempelvis under skollov. Glädje, delaktighet, utveckling och inkludering ska genomsyra verksamheten.

4. Läslust

Litteraturen kan ge människor förståelse för sig själva och andra och bidra till att vidga världen. Bibliotekets utbud och verksamhet ska ge lust till läsning, väcka nyfikenhet, öppna nya dörrar och locka till skapande och utveckling.

5. Lärmiljö

Åtvidabergs folkbibliotek ska stimulera till studier och lärande. Här ska finnas plats för eget arbete och läsning. Förutom mediebestånd som ständigt förnyas ges möjlighet till släkt- och hembygdsforskning, i samverkan med

kulturföreningar. Integrationen av skol- och folkbibliotek förstärker funktionen som lärmiljö ytterligare.

6. Brett medieutbud

Åtvidabergs folkbibliotek ska erbjuda aktuell media med bredd, mångsidighet och kvalitet. Utbudet ska spegla samhället vi lever i och svara mot människors efterfrågan, det ska väcka nyfikenhet och också våga utmana. Medier ska finnas på olika språk och i olika format. Att låna ska vara gratis.

Genom Götabiblioteken ökar medietillgången väsentligt. Även tillgång till e-böcker, e-arkiv för släktforskning och databaser för stipendier samt tidskrifter samordnas genom Regionbibliotek Östergötland.

7. Demokrati och samhällsnytta

Biblioteket ska fortsatt vara en central demokratisk institution, öppet för samhällsdebatt och ge medborgarna möjlighet att delta i den demokratiska processen. Alla ska kunna få jämlik tillgång till information och möjlighet att bilda sig en egen uppfattning.

Biblioteket ska också verka för att öka den digitala delaktigheten genom stöd i källkritik och medie- och informationskunnighet, MIK. Det innebär att bibliotekspersonalen måste ligga i framkant när det gäller ny teknik.

8. Mötesplats och integration

Visionen för biblioteket är en inkluderande mötesplats och ett vardagsrum för alla. Samarbeten med olika aktörer ger tillfällen till utbyte av idéer, erfarenheter och kompetens. Intressanta föreläsningar, utställningar och andra aktiviteter med bredd och mångfald kan ge tillgång till nya sociala sammanhang och inspirera till egen kreativitet.

Bibliotekets verksamhet ska visa på nya möjligheter men också avspegla traktens eget kulturarv. Lokal historia och tradition är viktig för att människor ska känna sig hemma där de bor. Ett särskilt fokus ska läggas på de grupper som bibliotekslagen prioriterar.

Skolbibliotek

I Åtvidaberg ska alla elever, i enlighet med skollagen, ha tillgång till skolbibliotek, vars primära uppdrag är att öka måluppfyllelsen genom att bedriva systematisk, integrerad och väl förankrad pedagogisk verksamhet, i samarbete med lärare och övrig skolpersonal. Skolbibliotekets verksamhet ska utformas i samråd mellan skolans rektor och skolbibliotekarien. Rektorerna har ett särskilt ansvar att leda skolbiblioteksverksamheten utifrån denna biblioteksplan.

Skolbiblioteken ska vara bemannade med skolbibliotekarier som bedriver såväl strategisk som uppsökande verksamhet med särskilt fokus på att väcka läslust, öka läsförståelsen och främja lässtrategier. Skolbibliotekarien är också en central resurs för skolan vad gäller studieteknik, alternativa verktyg och medie- och informationskunnighet (MIK) och ska fungera som en trygg, välkomnande vuxen i elevernas vardagsmiljö.

Verksamheten sker såväl i som utanför bibliotekets lokaler. Medieutbudet utgörs av fack- och skönlitteratur och speglar elevernas och pedagogernas direkta och indirekta efterfrågan på såväl fritidsläsning som böcker eller annan media till skolarbete.

Utvecklingsmöjligheter

Åtvidabergs nya bibliotek är ännu ett steg mot ett kulturellt centrum. Möjlighet finns att fortsätta utvecklingen av de historiska industrikvarteren till att innefatta ytterligare lokaler för kultur- och fritidsverksamhet, kulturskola, arkiv och museer, caféverksamhet, företag, föreningsverksamhet och kreativa verksamheter.

Om ytterligare resurser tillförs kan biblioteket exempelvis utökas med medborgarkontor, och även erbjuda utlämningsställen hos lanthandlare som vill bredda sin samhällsservice. I framtiden skulle biblioteket kunna utnyttjas som stödpunkt för distansstudier.

Styrdokument

Bibliotekslagen

www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801

Skollagen SFS 2010:800

www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen
unicef.se/barnkonventionen/las-texten

Åtvidabergs kommun Årsredovisning 2015

www.arsredovisning.atvidaberg.se/2015/

Hållbarhetsprogram för Åtvidabergs kommun

www.atvidaberg.se/download/18.288b82ba1588455716ba1bf1/1482330660932/hallbarhetsprogram-for-atvidabergs-kommun.pdf

Regionalt utvecklingsprogram Östergötland 2030

www.regionostergotland.se/PageFiles/8763/RUP.pdf

Regional kulturplan för Östergötland 2016

wssext.regionostergotland.se/regsam/Kultur%20och%20kreativitet/Verksamhet/Kulturplan_2016-2019.pdf

Regional biblioteksplan för Östergötland 2016-2019

wssext.regionostergotland.se/regsam/L%C3%A4nsbiblioteket/Verksamhet/biblioteksplan.pdf